

[Johs. Christiansen.]

synspunkter, det radikale venstre gjorde sig til talsmand for. Disse synspunkter er blevet fremsat dels samlet ved enkelte lejligheder, dels — og navnlig — er de fremsat i forbindelse med drøftelsen af enkelthederne indenfor kommissionen.

Nu kan det næppe være ministerens mening, at vi skal drøfte, hvad der er foregået i kommissionen; det ville i så fald være noget usædvanligt. Men på den foranledning, som den højtærede minister har givet mig, må jeg vel være berettiget til at oplyse, at den linie, det radikale venstre har fulgt i forhandlingerne i kommissionen om enkelthederne, altid har været den, at vi har taget forbehold overfor de bevillinger og de foranstaltninger, der var tale om i forbindelse med landhæren, hvorimod vi har været forhandlingsvillige om alle spørgsmål, der havde forbindelse med søværnet og med luftvåbnet. Derom ved den højtærede forsvarsminister udmærket besked, al den stund han ikke alene var medlem af forsvarskommissionen, men også har siddet sammen med mig og andre i 5 mands udvalget i den tid, det har fungeret.

Den højtærede minister kom med en bemærkning om, at jeg på min gruppes vegne har foretaget forskellige tilbagetog. Jeg ved ikke, hvilke tilfælde den højtærede minister sigter til, men jeg udbeder mig eksempler derpå.

Jeg har ikke sagt, at ingen af de af administrationen foretagne beregninger dels i forbindelse med flytningen af militære anlæg, dels i forbindelse med den af os skitserede ordning, var rigtige. Jeg har påpeget de fejl, der er begået, og jeg har måske lov til at gentage, at hvis ikke jeg havde påpeget en sådan fejl, ville folketingets højtærede formand ikke i dag have gjort tingets medlemmer opmærksom på, at der var begået en regnefejl i de militære kontorer.

Naturligvis er det meningen, at den af os skitserede ordning skal kunne anvendes til løsning af de opgaver, vi har peget på. Jeg begriber ikke rigtigt, hvad ministeren mener med at drage dette i tvivl. Vi har dels under første behandling, dels i vor betænkning, dels i dag påpeget, hvilke begrænsede opgaver vi mener Danmark med rimelighed kan påtage sig. Vi har overfor løsningen af disse opgaver skitseret en ordning, som vi tager ansvaret for, og som vi naturligvis går ind for. Må jeg da spørge, hvad det er, ministeren mener med sine dunkle bemærkninger i den forbindelse.

Ministeren var svært emsig efter at få

at vide, hvilke konkrete tal vi har tænkt os med hensyn til luftvåbnet. Jeg troede, at forsvarsministeren, chefen for landets forsvar, var indforstået med, at ved opbygning af de retningslinier, vi har angivet, må naturligvis hvert våben, hvert våbens anvendelse og hvert våbens opgaver afpasses efter hinanden, hvorfor det er umuligt for mig på dette tidspunkt at angive noget konkret tal for, hvor mange eskadriller vi vil have. Jeg troede ikke, jeg havde nødig at belære ministeren om, at sådan må det være, men det synes at være nødvendigt.

Med hensyn til spørgsmålet om den falske tryghedsfølelse, jeg talte om, gjorde ministeren den bemærkning, at det, der har været ledende for flertallet, er den utryghedsfølelse, som hersker i verden. Så må jeg spørge den højtærede minister: Hvordan mener man, at det er muligt at fjerne den utryghedsfølelse? Jeg forstod på ministeren, at han heroverfor ville gøre gældende, at fjernelsen af denne utryghedsfølelse ville kunne ske gennem den ordning, der her foreslås, i forbindelse med andre landes militære foranstaltninger. Derved, udtalte forsvarsministeren, ville man afværge den trusel, som overmagt mod svaghed altid skaber. Jeg spurgte i min tale før, om forsvarsministeren vil hævde, at flertallets forslag er i stand til at fjerne en sådan trusel, og dertil svarede ministeren med nogle bemærkninger i al almindelighed. Jeg tog det ikke for noget tilfredsstillende svar.

Må jeg rette den højtærede forsvarsminister på et andet punkt. Den højtærede forsvarsminister vil lægge mig i munden, at jeg skulle have sagt, at den hjemlige sagkundskab havde taget afstand fra den nu foreslåede ordning. En sådan påstand har jeg ikke fremsat, en sådan vending har jeg ikke brugt. Det, jeg gjorde i min indledningstale, var at påpege den gabende forskel, der bestod mellem fremtrædende militærcheferes ønskemål og det, som den foreliggende ordning byder på. Det var det, jeg påpegede, og til støtte for dette anførte jeg og kan jeg anføre, hvis det ønskes, offentligt gengivne referater af de pågældende militærcheferes udtalelser.

Med hensyn til spørgsmålet om bygnings-tjenesten gjorde den højtærede forsvarsminister den bemærkning til mig, at Kofoedkommissionens betænkninger var givet til forsvarskommissionen uden fortrolighedsklausul. Jeg gad nu nok vide, om man roligt havde fundet sig i, at det radikale venstres medlemmer i forsvarskommissionen havde behandlet nævnte betænkninger på nogen anden måde end alle øvrige i kommis-